

APPENDIX - A

THE DATA

WORDS SHOWING PHONOLOGICAL CHANGES

1. "पैल्याछुट गावातलं मोठं मालक आणा पाटील चेरमन मंगं मी" -
(पाठारे, 1989, पा. 72)
2. बानं हाताला धरलं, पाटी, पुस्तक घेनसल दिली.
(माने, 1980, पा. 41)
3. "सगळं होतं, आमाला समदा एसपिरीयन्स हाये. फर्हियादीचं गुनेगार असतेत लयी येळला"
(मुलाटे, 1989, पा. 38)
4. "अर्थातच यानंतर जमावाने महत्वाची कृती म्हणून चारपाच दारुच्या ट्यूबा आणि ब-याचशा बाटल्या फोडणे हे आलेच".
(पाठारे, 1989, पा. 72)
5. "त्यांच्यासाठी नं पेशल कोर्ट का काय हाए आसं आयकतो".
(पाठारे, 1989, पा. 40)
6. "मंग व्येस ! हाण एक भारीपैकी दम - "
(पाठारे, 1989, पा. 28)
7. तुमी आमच्या जुरीडिक्सन मंदी आलात म्हणून म्हन्तोय बर का ?
(मुलाटे, 1989, पा. 63)
8. आमी रेसल करायला लागलो की गावातली पोरं उगंच्या उगंच गर्दी करायची.
(माने, 1980, पा. 61)
9. "चेरमन काय करतो ? त्यो सेकेट्रीकून त्या समद्यांचा हिशोब घेतो".
(मुलाटे, 1989, पा. 38)
10. "कोणी रेडीओ लावून खाटेवर पडून "सिग्रेटी" पीत रहायचे."
(नंमाडे, 1977/1898, पा. 31)
11. ही पारशेलिटी का ?
(आचवल, 1992, पा. 47)
12. रामभावचा एक पॅनाल आन् वरच्या आळीचा एक पॅनाल. आमचा सारा पॅनल पडला.
(माने, 1980, पा. 75)

13. म्याद्रिक शीक आनि जकातखात्यात नोकरी धर !
 (दलवी, 1964, पा.51.)
14. हाफम्यॉड सारखी उपाधी असलेले अनेक लोक त्यावेळी आमच्या गावात होते.
 (दलवी, 1964, पा.126)
15. "आपल्या म्हाराजांनाबी बाबासायबांसारखा डिरेस घालायचा."
 (पाठरे, 1989, पा.)
16. "गल्लास" भर पटापट !"
 (पाठरे, 1989, पा.17)
17. मोटर आयली म्हणजे उभी कर आणि ही व्याप वर चढवं.
 (दलवी, 1964, पा.50)
18. - तर वो ! काय एक्योंक फऱ्यॉड काढत्यात"....
 (पाठरे, 1989, पा.18)
19. "मी चाललो हापीसात."
 (पाठरे, 1989, पा.46)
20. ते तर हिंदी हपिसरांच्या वागण्याने रडकुंडीला आले होते.
 (देशपांडे, 1989, पा. 127)
21. "हयो भाडखाव इथं आपलं पीलेंन चोपन ऐकाया आला न् म्हन्तो दर्शन ?"
 (पाठरे, 1989, पा.130)
22. भाऊच्या धक्क्यावर खांद्यावर टरंक नि हातरून कांबरून घेऊन उतरलेला बानकोटचा रामा.
 (देशपांडे, 1989, पा.54)
23. दिल्लीत स्पिरिट सप्रिट तरी होऊन येते नाही तर इस्पिरिट.
 (देशपांडे, 1989, पा.160)
24. स्टॅडर्ड व्हॅक्यूमचा बोर्ड एका ठिकाणी स्टॅंडरड वेकुअम ओयल कं. नजूयोरक असा लिहलेला होता.
 (देशपांडे, 1989, पा.160)

25. "तर ! पॉर लई शानं ! बालिस्टर लागून पडला नाही.!"
 (पाटील, 1985, पा. 96)
26. पुन्हा बिल देताना कौटर वरच्या दिव्यावर दुसरी विढी पेटवायची नि लप्प-केदार धूर
 सोडत चालू लागायचं.
 (सागर, 1976, पा. 61)
27. उकिरडयावर तंबाटी पिकली होती.
 (माने, 1980, पा. 6)
28. "बसा, बसा तरटे. कॉर्प्रेच्युलेशन फॉर युवर मेरेज सिरेमनी" साहेबांनी अभिनंदनासाठी
 हात पुढे केला.
 (मुलाटे, 1989, पा. 42)
29. या हातातल्या पाकिटावर या क्षणी ओसरला आहे..
 (आचवल, 1992, पा. 2)
30. ती बसली बटान दाबलं आन् आमी भारी.
 (माने, 1980, पा. 76)
31. उसका क्या है साब, प्यून की डिकटी भौत खराब.
 (मुलाटे, 1989, पा. 55)
32. कुणाची गंज लाव, कुनाचं इंज्यान गडीत चढव आसल धंद करायचा.
 (माने, 1980, पा. 42)
33. शिवाय पैडललाही पाय निटसे पोचत नव्हते.
 (दळवी, 1964, पा. 73)
34. सकीरवारी पुन्याला नेहली हुती पेशल टेक्सी करून.
 (माने, 1980, पा. 105)
35. गडांगणाच्या जागी नवरदेवाकडच्या त्याच्या दोस्तांनी फोटो काढायला कॅमीरा आणला होता.
 (माने, 1980, पा. 102)
36. "चांगलं शिशीट कॉकीटमंदी झक देवृळ बांधावा आसं त्याला वाटलं".
 (पाटारे, 1989, पा. 96)

37. "आन् तिलाबी म्हायत नाय का आमचा दांडगा फैफ त्या मंबयच्या वाकडया नळाला किती भारी हाए म्हणून !"
 (पाठरे, 1989, पा. 33)
38. "जावाय, आपल्यात लगीन लावल्याबिगर नवरा नवरी एकत्र येत न्हाईत. तवा फुटू लगीन लावल्यावर काढा.
 (माने, 1980, पा. 103)
39. हॅडल मारायला आणि पासिंजरांचे सामान चढवायला उपयोगी पडतो म्हणून तेली झायव्हर त्याला मोटारीत घ्यायचा.
 (दळवी, 1964, पा. 132)
40. "गावठी दारुला सबशीडी बगा !"
 (पाठरे, 1989, पा. 99)
41. काठया, चेन, सोडावाटरच्या बाटल्या, आशीड बलप."
 (पाठरे, 1989, पा. 128)
42. ----- व्हॉट द हेल दे आर टॉकिंग अबौट .
 (आचवल, 1992, पा. 9)
43. "मनोज, नमस्ते कर. दाक्तर मामा हाय."
 (अवचट, 1986, पा. 13.)
44. एवढ्यात त्यांच्या पाठीमागून त्यांच्या कानावर काप-या आवाजात हाक ऐकू आली,
 "डाग्दरसाब !"
 (शोऱी, 1989, पा. 42)
45. "का कुणाला पानं बीनं लागलं म्हणून डक्टर आणलाय ?"
 (पाठरे, 1989, पा. 19)
46. "देवाच्या कामाला डाक्तर नाय चालनार".
 (पाठरे, 1989, पा. 74)
47. डॉक्टर म्हणे, जिभेचं आप्रेशन करायला पाहिजे".
 काहयाला आप्रीसेन पाहयजेल ? काय ?"
 (पाठरे, 1989, पा. 16 व 59)

48. "तर्र ! लका, एकदम मंबय टैप काम व्हायला पायजेलं आपलं".
 (पाठारे, 1989, पा. 97)
49. दुकानाच्या फळी खालुन एक गटार वाहत होतं.
 (आचवल, 1992, पा. 16)
50. शेजारच्या गैरिज मधला, मांडयापासून पाय तुटलेला तो मेकेनिम आठवतो.
 (आचवल, 1992, पा. 43)
51. 'तुम्हाला शंभर टैम सांगितलं पण तुमचं नुसतं करु – करु'.
 (पाठारे, 1989, पा. 38)
52. 'दुप्पारची मंबय घट्टी का तमाशाचं लारपाण ?'
 (पाठारे, 1989, पा. 2)
53. किती सेकंदात आला ?" तेरा ?
 (पाठारे, 1989, पा. 97)
54. रोज तीच लेजर्स, खाती, चेक्स, पासबुक, हिरवी, पांढरी, निळी, गुलाबी व्हौचर्स बघावी लागतात.
 (मुलाटे, 1989, पा. 14)
55. मग तो "डे" बुक लिहायला बसला. डेबुकात नोंद घेऊन एक एक व्हावचर्स अंगठ्याने आजूला करु लागला.
 (दळवी, 1964, पा. 14)
56. "ए, प्लीज जरा रेडियो मोठा कर".
 (पाटील, 1985, पा. 15)
57. दक्षिणात्य उच्चारणपद्धतीत बाथरुमची भातरुम होते.
 (श्रोत्री, 1989, पा. 160)
58. वंगभूमित कुण्या इंग्रजाने वंगबंधूला "हेपी न्यू इअर" म्हटल्यावर त्याने लगेच रोम टू यू म्हणून त्याला बुचकळ्यात टाकलयाची एक 'कोथा' आहे.
 (श्रोत्री, 1989, पा. 160)

59. 'सर्विसच्या' मोटारी, खटारे साखड गडया जमा करून मतदार मिळवले.
 (दलवी, 1964, पा.29)
60. 'डोंट अर्गू नोकरी करायचीय ना ?
 (मुलाटे, 1989, पा.41)
61. सगळं सिनियोरिटी प्रमाणे म्हणजे सेवा जेष्ठतेनुसार होणार.
 (मुलाटे, 1989, पा.105)
62. "नाही म्हणायला इनवर्ड औटवर्ड पत्रव्यवहार पाहणारी शमी जोशीच डाक पाहत होती".
 (नरवणे, 1991, पा.44).
63. "तेवढयात कंडक्टर ओरडला, कोन्ह केलं वे यो तुले नाके कारकून ? 'प्रोपेसर' हायत ते".
 (नेमाडे, 1977/1898, पा.2)
64. "भावे म्हणाले, 'एकझाकटली।' सरकारला देशात गडबउ नको आहे".
 (नेमाडे, 1977/1898, पा.101)
65. टांगेवालाही 'शिनेमातल्या' हीरोला आपण नेत असल्याच्या खुषीत होता.
 (देशपांडे, 1989, पा.24)
66. "तुला भिस्कूट खायाचं का ?"
 (पाठरे, 1989, पा.)
67. "चिन्या म्हणला, "मायला, आज टेपरेकाढ पायजेत व्हतं.
 (पाठरे, 1989, पा.97)
68. आन रेकार्डाची पिन फिरायला लागली.
 (माने, 1980, पा.61)
69. दिवाळीच्या सुट्टीत हाटेलात कपबशा फुकट धुतल्या.
 (माने, 1980, पा.92)
70. ड्रॉवरमधून एकदाची टेप काढली.
 (अवचट, 1986, पा.19)

71. काठया, चेन, सोडावाटरच्या बाटल्या आशिड बतप
 (पाठरे, 1989, पा.128)
72. "लायब्रीकडे बरीच वर्दळ होती".
 (नेगाडे, 1977/78, पा.4)
73. गावात त्या वेळी सिनेमाचे थेटर नव्हते.
 (दळवी, 1964, पा.101)
74. पंखा - पानी - पेपर और माचिस ही आपली फुकटी सुरुवात
 (देशपांडे, 1989, पा.215)
75. स्टॅडर्ड व्हैक्यूमचा बोर्ड एका ठिकाणी स्टॅंडरड वेकुअम ओयल कं नज्योरक असा लिहिलेला होता.
 (देशपांडे, 1989, पा.160)

WORDS SHOWING SYNTACTIC CHANGES

76. रस्त्यावरुन आमची टैक्सी चालली होती.
 (देशपांडे, 1989, पा.100)
77. चेक आल्यानंतर लेजरमध्ये त्याची एन्ट्री कशी करायची ?
 (मुलाटे, 1989, पा.17)
78. मग तुमची फॅमिली इथं आहे की, फ्रान्समध्ये ?
 (सारंग, 1983, पा.12)
79.नियमीत आणि व्यवस्थित बालवाढी करून स्वतःची पर्सनेलिटी प्रसन्न ठेवावी,
 हे कोणाला मंजूर नसे.
 (बर्वे, 1981, पा.25)
80. 'वकीलांनी मृत्युपत्राची झेरॉक्स कॉपी आईला दाखवली.
 (नाऱ्यणे, 1991, पा.109)
81. "काय ? आता माझी डयूटी ? वाजले दोन ?"
 नेहमीचा त्याचा प्रश्न.
 (सागर, 1976, पा.107)
82. एवढया सायासाने प्रेग्नन्सी राहिलीय.
 (अवचट, 1986, पा.12)
83. त्याने आपली डायरी पुढे घेतली.
 (आचवल, 1992, पा.53)
84. "म्हणजे माझी पी.एच.डी. होईपर्यंत प्रॉस्पेक्टस
 सुधारायची आशा नाही".
 (सारंग, 1983, पा.3)
85. "ओळख नसलेल्या दुकानात गेलं तर चांगली क्वालिटी मिळण्याची खात्री नसते".
 (सारंग, 1983, पा.69)
86. 'हो मिसेसची डिलिव्हरी झाली. मुलगी झाली.
 (मुलाटे, 1989, पा.77)

87. मुंबईहून निघताना मी त्यांना केबल केली होती.
 (देशपांडे, 1975, पा. 95)
88. "माळी स्टाफरुमच्या कोपन्यातील सुटकेस दाखवत म्हणाला",
 ही सुटकेस कोणाची ?
 (नेमाडे, 1977/1898, पा. 96)
89. "त्याच्या त्या बेताल रिक्षा चालवण्यामुळे पोलीस व्हैन त्याच्या मागावर निघाली.
 (नरवणे, 1991, पा. 139)
90. "तर त्याची मेडिकल घेता आली असऱी".
 (पाठारे, 1989, पा. 42)
91. आणि शुल्लक कारणावरुन कुणाचं काही ऐकून बैंकशन घेतली तर
 शिक्षकाची आहे ती नोकरीही गेली.
 (मुलाटे, 1989, पा. 7)
92. या आबाच्या प्रश्नाला त्या दोघांनी नकार दिल्यावर आबाने
 चहाची ऑर्डर दिली.
 (मुलाटे, 1989, पा. 2)
93. या दोन्ही देशाची बॉर्डर अगदी जवळ आहे ना,
 तेव्हा वीक-एंडला हे लोक येतात इथं".
 (सारंग, 1983, पा. 35)
94. रक्ताच्या चिकटपणाने वारंवार सिरींज अुकडत होती.
 (श्रोत्री, 1989, पा. 54)
95. सचिवालयाच्या 'भीमरुपी महारुद्रा' वायावर वचक बसेलच,
 वर पुन्हा पब्लिकमधली इमेजही सुधारेल, हे सोनुसिंगानं हेरलं.
 (बर्वी, 1981, पा. 77)
96. जाताजाता त्याला वॉर्डमध्ये पटकन राऊंड घ्यायची होती.
 (अवचट, 1986, पा. 21)

97. 'अहो लाईट गेलीय' आतून स्प्रिटाचा आवाज आला.
 (मुलाटे, 1989, पा.50)
98. पुलाखालून रेल्वे लाईन गेलेली होती.
 (सारंग, 1983, पा.110)
99. परंतू हॅटिलात दीर्घ काळ राहण्याची कल्पना प्रमोदला रुचली नाही. लौकरच हॅटिलातून बाहेर पडायचं, असं त्यानं ठरवलं होतं. म्हणूनच त्यानं डबल- रुम घेतली.
 (सारंग, 1983, पा.16)
100. 'अरे ही रिट्रॅचमेंट फार दिवस टिकणार नाही.
 (मुलाटे, 1989, पा.99)
101. लंगर कमांडरने व्हिसल मारली देखील.
 (सागर, 1976, पा.47)
102. "ती इरिंग इंक सकाळी बोटांना लागती;
 कॉलेजात नीट साफ करता आली नाही".
 (सारंग, 1983, पा.65)
103. तिथच जवळ पाण्याची टैक उभी होतो.
 (सागर, 1976, पा.40)
104. लहान गापं. लहानशी ड्रैच.
 (मुलाटे, 1989, पा.29)
105. "बरं बरं, जावा आता. आदी नीट बगा काय गेलं ते. मंग लिस्ट करा.
 कॅश गेली का बगा -".
 (मुलाटे, 1989, पा.39)
106. विश्वनाथ खुप अनुभव असल्यासारखा चेहरा अधिक गंभीर करून म्हणाला,
 "पोलिसात 'कंप्लॅट' नोंदवावी लागेल."
 (मुलाटे, 1989, पा.36)

107. "मेहतानं विश्वासबोर पार्टनरशीप घेतली आहे".
 (नरवणे, 1991, पा. 10)
108. मैच लेदर बॉलने चालली होती.
 (अवचट, 1986, पा. 7)
109. ड्रॉवरमधून एकदाची टेप काढली.
 (अवचट, 1991, पा. 19)
110. "..... बहुधा ऑफर येणार होती.
 (सारंग, 1983, पा. 5)
111. मशीन फर्न र बाजू लागतो.
 (सारंग, 1976, पा. 62)
112. "त्याला मुंबईला अंडमिशन मिळाली असती तर गोष्ट वेगळी".
 (नरवणे, 1991, पा. 90)
113. पण त्यांनी तिकिट काढलेल असलं तरी त्यांना आयत्या वेळी तिकिटच नव्हे तर झोपण्याची बर्थ सुध्दा मिळते.
 (आचवल, 1992, पा. 23)
114. "मास्तर, तुमची ग्रैंट निघाली आहे.
 (सागर, 1976, पा. 22)
115. प्रमोद दोनतीनदा मारियाच्या धरी गेला होता. बरेचदा तिनं त्याला कॉलेजातून घरापर्यंत लिफट दिली होती.
 (सारंग, 1983, पा. 60)
116. बालाला कॉन्काव्हटिव्ह ट्रीटमेंट घ्यायची की थेट सर्जरीसाठी टेबलावर घ्यायचे याचा निर्णय लवकर घेण्यासाठी हिस्टरीचा फार उपयोग झाला असता.
 (श्रोत्री, 1989, पा. 42)
117. सगळं प्लॉनिंगने चालतं, डेअरी डिपार्टमेंटसी लिंक जोडली म्हणजे सगळ जमतं.
 (मुलाटे, 1989, पा. 107)
118. पत्र तळहातावर धरतानाच एक स्प्रिंग सुटली, एक दबली गेली.
 (आचवल, 1992, पा. 2)

119. "कशी आहे पेशण्ट ?"
 (श्रोत्री, 1989, पा.54)
120. "दोन वर्षापूर्वी बॅट्टेक आला होता.
 (नरवणे, 1991, पा.97)
121. बैंक इन्स्पेक्टर देशपांडे यांची बदली झाली आणि त्यांच्या कामाचा चार्ज दोघात वाटप झाला.
 (मुलाटे, 1989, पा.31)
122. रस्ता निवडीचा चॉईस तसा फारचा होताच कुठे आपल्याला.
 (मुलाटे, 1989, पा.96)
123. "नो अर्युमेंट. तुम्हाला जॉइनिंग टाईम दिलेला नाही".
 (मुलाटे, 1989, पा.27)
124. डॉ. टकल्यांनी केसपेपर पुढं ओढला.
 (श्रोत्री, 1989, पा.27)
125. तो प्रशस्त हॉल होता.
 (अवचट, 1986, पा.1)
126. कॅप तसा लांब आहे; पण तिथं वेळ बरा जातो.
 (सारंग, 1983, पा.92)
127. "पण मग त्यांच्या मनात आलं, आता फलेंट मिळाला आहे तर घरीच कांही करून खाण्याची सवय केलेली बरी.
 (सारंग, 1983, पा.)
128. इथे कॉन्फरन्सीसना वगैरे जाऊन इंटरेस्ट ताजा राहतो.
 (सारंग, 1983, पा.12)
129. पुढं चव्हाणमारींना कॅन्सर झाला.
 (अवचट, 1986, पा.13)
130. "मग पौलनं रेकॉर्ड प्लेअर सुरु केला.
 (नेमाडे, 1977/1898, पा.92)

131. "आणि माझ्या हट्टामुळे पौड फाटयाला चार खोल्यांचा छोटा ब्लॉक आम्ही घेतला.
(नरवणे, 1991, पा.55)
132. पोलिसानं जरा अधिक वेळ ट्रॅफिक अडवला की आपल्या गणवेशाचं खिशातून.....
ताणून घेते.
(देशपांडे, 1989, पा.75)
133. "सॉरबिट्रेट - हार्टट्रबल सुरु झाला तर ताबडतोब तोंडात ठेवायचं औषध."
(नरवणे, 1991, पा.98)
134. सुरुवातीला डॉ. वॉट्सनने ऑर्मन वाजवला.
(देशपांडे, 1989, पा.153)
135. लंडनला येऊन ब्रिटिश म्यूझियम पाहिला नाही.
(देशपांडे, 1989, पा.133)
136. चेअरसाहेबांनी बोलावलयं म्हटल्यावर विश्वनाथने हातातलं काम बंद केलं. पेन खिशात टाकला.
(मुलाटे, पा.21)
137. त्यांच्या चेह--यावर इंटरव्ह्यू कसा हरेक्षळ याची काळजी जाणवत होती.
(मुलाटे, पान 8)
138. एक मैलावर पोल्ट्री-फार्म होता.
(अवचट, 1986, पा.14)
139. झोपलेल्या या चेह-याकडे पाहत मी उठलो आणि ईझलवर नवा कॅनव्हास लावला.
(आचवल, 1992, पा.60)
140. "शीतलच्या आणि आमच्या घरातील प्रत्येकाच्या अंगावर शीतलनं विणलेला स्वेटर होता.
(नरवणे, 1991, पा.2)
141. घरोघरी टेलिव्हिजन गेला आहे.
(देशपांडे, 1989, पा.196)
142. त्यांनी दिवसभर घातलेला अंडरवेअर संध्याकाळी काढला तरी नवाकोराच वाटतो
(आचवल, 1992, पा.23)

143. अन, आज सकाळचा पहिला कॉल तुमचाच.
 (श्रोती, 1989, पा. 70)
143. त्यान पान घेतली, दोघांनी पान खाल्ली. स्टॅंड रिकामा झाला होता.
 (माने, 1980, पा. 100)
144. पण कुठे कोणी आपणासाठी चाचरताना आढळले नाही की, प्रॉटिंग ऐकू आले नाही.
 (देशपांडे, 1989, पा. 176)
145. "ते इंग्रजीकंन तुमचं कन्फयूझन व्हतं. बाकी कांही नाही. सोपं आहे.
 (नेगाडे, 1988/87, पा. 5)
146. त्याना सुख म्हणजे सगळ्या शरीराला सुख !
 एकंदरीत सगळ्या शरीराचं इंटिग्रेशन पुरं होऊन जातं !
 (आचवल, 1992, पा. 44)
147. टेन्शन एकदम कभी झालं होतं.
 (बर्वे, 1981, पा. 84)
148. त्या तळाशी पिवळ्या – किरमिजी गुंगाचं डिझाइन होतं.
 (अवचट, 1986, पा. 3)
149. त्या जेवणात पुढे मी चिकन घेतलंच नाही.
 (अवचट, 1980, पा. 16)
150. "मी हैंडलला हात लावुन पाहिलं. तिजोरी तर बंदाय बुवा सील मात्र फोडलेलं.
 (मुलाटे, 1989, पा. 35)
151. सुमारे सातआठशे लोक बसू शकतील असे टुमदार थिएटर बांधले आहे.
 (देशपांडे, 1989, पा. 91)
152. "अहो, देसाई तुमचा हेडकलार्क. तो कशाला ते स्टेटमेंट तयार करतो ? तो तुम्हालाच तयार करायला सांगणार.
 (मुलाटे, 1989, पा. 107)
153. शेवटी इंटर्नशिप एकदाची पुरी करून टाकायचं ठरवलं आणि तलेगांव हॉस्पिटल मागून घेतलं.
 (अवचट, 1986, पा. 20)

154. "काय गं ? इतक्या गडबडीनं पकड वॉरंट का पाठवलांस मला ?"
 (नरवणे, 1991, पा.63)
155. "ते एक माझं सिक्रेट आहे."
 (नरवणे, 1991, पा.59)
156. आणि तडक लंडनचे झू गाठले.
 (देशपांडे, 1989, पा.133)
157. बिअरचं एक कॅन संपवीत प्रमोदनं फ्रांस्वाकडे अर्धा तास काढला.
 (सारंग, 1983, पा.174)
158. युनिफॉर्म सक्तीचे आहे.
 (कौलखेडकर, 1992, पा.93)
159. पुढच्या वर्षी मिनिस्ट्री ऑफ एज्युकेशनकडून नवं सिलेंबस येतंय.
 (सारंग, 1983, पा.47)
160. "झायव्हर बेदरकारपणे लौं-या चालवायचे".
 (नेमाडे, 1977/1898, पा.35)
161. "एवढयात धाडकन दरवाजा वाजला. दोन बॅट-या उजळल्या"
 (पाठरे, 1989, पा.123)
162. चैन मोजमजा पाटर्या खाणपिणं कशात काही कमी केलं नाही.
 (मुलाटे, 1989, पा.73)
163. पुस्तके होती, डिक्शनन्या होत्या.
 (अवचट, 1986, पा.92)
164. अलिकडे बन्याच टैक्स्यांवर हे शब्द दिसले होते.
 (सारंग, 1983, पा.176)
165. हल्ली सर्व युनिव्हिसिट्या, कॉलेज वैरेंना पैशाची चणचण असते.
 (सारंग, 1983, पा.1)
166. इंगिलिश होंटिले तर स्वच्छतेच्या बाबतीत विलक्षण जागरूक असतात.
 (देशपांडे, 1989, पा.77)

167. दुकानात ती शॉपिंग करणारा तिची पार्सले सांभाळणारा तिचा मोटार हाकणारा ड्रायव्हर प्रवासातील तिचा वाटाडया हसतमुखाने ती पार पाडतो.
 (देशपांडे, 1975, पा.24.)
168. पॅटची बटणे लावण्यात गर्क झालेल्या जर्नांदनला जानकीच्या आवाजातील आतुरता जाणवली.
 (श्रोती, 1989, पा.115)
169. त्यानंतर एकाने बटने काढली.
 (सागर, 1976, पा.47)
170. आतल्या आत स्टेशने बदलताना फारसे चालावे लागत नाही.
 (देशपांडे, 1989, पा.222)
171. परत आल्यानंतर नवीन बंदुकीने त्याने ओली ब्लैंकीटे तारेवर टाकून त्यावर नेमबाजी करून पाहिली.
 (मडगूळकर, 1989, पा.64)
172. दहाबारा पाकीटे घेतली. खिंशात घातली.
 (सागर, 1976, पा.113)
173. ^ शिवाय वर्षअखेर प्रिन्सिपॉलजवळ कऱ्यम बसून ट्यूटोरियल, परीक्षांचे मार्क, स्कॉलरशिपा, इ.बी.सी. हया सगळ्यात मदत करणं हेही होतंय"
 (नेमाडे, 1977/1898, पा.88)
174. त्या बुक लिस्टा तर फेकून दे खाली.
 (अवचट, 1986, पा.91)
175. पार्टीच्या वेळी पुरुषांनी टाय न लावता गळे उघडे टाकले की, अशिष्ट आणि मढगा मात्र उघडया पडलेल्या.
 (देशपांडे, 1989, पा.154)
176. सिनेकॅमे-याचे तिकाटणे, बॅग काही पेट्या असे सामान कमी करणे आवश्यक होते.
 (मडगूळकर, 1989, पा.69)
177. माझा सारा वेळ भीटिंग चर्चा, वाचन इ. गोष्टीत जात होता.
 (म.ने, 1980, पा.127)

178. कुणाची तरी पत्रे, जुनी नाणी, केसांच्या मोडक्या विलपा.
 (देशपांडे, 1975, पा. 57)
179. जुन्या खोक्याच्या पुस्तकांच्या शेल्फा केलेल्या.
 (देशपांडे 1975, पा. 56)
180. "बक्षीस समारंभाच्या वेळी सगळे कप, ढाली, पदक, सर्टिफिकिट शिस्तीन लावून ठेवण."
 (नेमाडे, 1977/1898, पा. 88)
181. "त्यांनी भराभर ओमलेटं केली आणि बश्यांत टाकून बाहेर आणली".
 (नेमाडे, 1977/1898, पा. 44)
182. "पाच पेटया सगळी थेटरं मिळून फिरत असतात".
 (नेमाडे, 1977/1898, पा. 33)
183. सगळी इंजेनियरांन संपत्त्यावर आम्ही सांगितल्याशिवाय शरीरसंबंध करायचा नाही.
 (अवचट, 1986, पा. 12)
184. "तोंड धुऱ्युन कोळयाकडे पहात त्याने विस्किटं खाल्ली."
 (नेमाडे, 1977/1898, पा. 72)
185. "प्यून्स आणि क्लार्कपासून तर टाईम्स्ट्रेचलं, कॉरिस्पॉडेन्स सगळं एकटा कोल्हे पाहतो.
 (नेमाडे, 1977/1898, पा. 11)
186. "कशाला इंग्रजीतून आपले सिलेंबसं आणि फॉर्म ठेवते युनिवर्सिटी मला कळत नाही."
 (नेमाडे, 1977/1898, पा. 5)
187. "बाजूला पार्टीशनं करून विद्यार्थ्यांशी चर्चा वगैरे करायला बारक्या बारक्या खोल्या केलेल्या."
 (नेमाडे, 1977/1898, पा. 4)
188. जुने परत आलेले चेक्स, दुकानाची विले.
 (देशपांडे, 1976, पा. 57)
189. डायरी, विलं, रिपोर्टस् अशी काही महिना अखेरची कामं करीत विश्वनाथ बसलेला.
 (मुलाटे, 1989, पा. 98)
190. दिवेचाला वाटलं, कोण हा पिंटो ? चार बुऱ्युं इंग्रजी शिंकलेला.
 (बर्व, 1981, पा. 88)

191. "इथे कितीही मोठ्यानं रेडिओ लावा, रेकॉर्डी लावा, काहीही करा - कोणी काही विचारणारं नव्हतं."
- (नेमाडे, 1977/1898, पा.67)
192. "नंतर फार मुलं यायला लागली म्हणून त्यानं गोळया चॉकलेट आणून ठेवल्या.
- (नेमाडे, 1977/1898, पा.67)
193. "त्याला कॉलेजकडून पत्र आलं त्यात एकाएवजी दोन इन्क्रीमेंटी दिल्याचं दिसलं."
- (नेमाडे, 1977/1898, पा.61)
194. "कल्याणराव पलंगावर बसून काळजीपूर्वक हातातल्या फायली चाळत होतो.
- (पाठरे, 1989, पा.105)
195. तिच्या शेजारी बसलेल्या एक स्पैनिश तरुण अेकसारखा रोगिओ थाटात बसमधील मुलीवर "लाइनी" मारायचा खटाटोप करीत होता.
- (देशंपांडे, 1976, पा.28)
196. तो नाद सोडून प्लॅटिकच्या कॉलरी करायचे ठरविले.
- (माडगुळकर, 1989, पा.62)
197. नाही म्हटलं तरी पंचक्रोशीतल्या कोळसा खाणीत पंचवीस वर्ष "लीऱ्हरी" करून त्याचं बस्तानही चांगलं बसलं होतं.
- (बर्ते, 1981, पा.23.)
198. झेंड्रे घरायचे आणि त्यांना रंग द्यायचा असे आम्ही ठरवून टाकले आणि उद्योगाला लागलो.
- (माडगुळकर, 1989, पा.40)
199. आसं एक वरीसभर शिगरेटी, "सिनेमे" बाया, पोरी, किती तरी किटाळं झाली.
- (माने, 1980, पा.87)
200. एक मोठा लोखंडी ट्रंकोबा. अस बरचसं सामान असायचं.
- (अवचट, 1986, पा.82)
201. "मुळात झापाळया भलताच पावरबाज देवत्रळी."
- (पाठरे, 1989, पा.86)
202. "ए टॅक्शीवाला ! थांब म्हन्तो ना भाडखाव !"
- (पाठरे, 1989, पा.53)

203. फ्री स्टाईल रेसिंगवाल्यांनाच ते जमेल.
 (आचवल, 1992, पा.68)

204. फायर ब्रिगेडवाल्यांकडे बघून एक जण म्हणाला.
 (अवचट, 1986, पा.94)

205. पण या निमित्ताने मी या हेडऑफिस – वाल्यांचीही चांगली जिरवली.
 (मुलाटे, 1989, पा.93)

206. एक्स-रे वाल्या एका डॉक्टरला भेटून विचारण्यासाठी म्हणून शर्मान मुकर्जीला बसवून घेतलं.
 (सारंग, 1983, पा.49)

207. एफ.एम.फ्रीवेन्सी उचकटून टाकताना कस्टमवाल्यांनी रेडीओ बिघडवून टाकलेला दिसला.
 (सारंग, 1983, पा.25)

208. आन् ते रेडीववाले बी यायच्यात म्हत्यात ? खरं का ?"
 (पाठारे, 1989, पा.63)

209. मिनी-स्कर्टवालीनं त्याच्या डोळ्यांतून ओघळणारं पाणी पाहिलं.
 (सारंग, 1983, पा.183)

210. त्यांनी एका रेशनिंगदारला सांगीतलां होतं.
 (माने, 1980, पा.139)

211. आमचे काही मित्र आहेत. त्यांच्याजवळ टनावारी पैसा आहे.
 (आचवल, 1992, पा.24)

212. कोणाची मुलं जगत नाहीत. कोणास कोर्ट खटल्यात यश पाहिजे.
 (पाठारे, 1989, पा.93)

213. कधी कधी चोरुनमारुन पार्टीसिस्त धाव्यावर बसवून दारुही पिऊ लागला.
 (बर्वे, 1981, पा.30)

214. हया नवख्या धड मिसरुड न फुटलेल्या खाण-मॅनेजरला आपण सहज खिशात घालू, असा त्याचा कयास होता.
 (बर्वे, 1981, पा.34)

215. मग तिनं एकदा हात धुऊन घेतले आणि खादीटाईप नखरेदार साडी अंगाभोवती चापूनचोपून गुंडाळू लागली.
 (पाठारे, 1989, पा.78)

215. या उद्देशानं तिचा माल निटनेटका करून मांडायचो.
 (सागर, 1976, पा. 159)
216. पायाशी भिजलेल्या कोंबडीसारखे पोळकाका पाण्याचा ताब्या आणि विस्कटलेल्या कपवशा.
 (पाठारे, 1989, पा. 47)
217. रंगीबेरंगी खुर्च्या, टेबल मांडलेली कॉफीमृहे अशी ही राठ हाऊसेस इतकी स्वच्छ आणि सुंदर टेवलेली असतात.
 (देशपांडे, 1975, पा. 53)
218. बैज्या मांगाच्या सपरासमोर त्याच्या मौतीची जुळवाजुळव चाललेली अंसवत्याचा ढवळाढवळफेक उजेट फाकलेला.
 (पाठारे, 1989, पा. 19)
219. तुझं लग्न बघ धुमधडाक्यानं करायचं. बैंडबाजा.
 (सागर, 1976, पा. 123)
220. नंदीवाले सरकारी कोर्ट कचेरीत कर्धा जात नाहीत.
 (सागर, 1976, पा. 96)
221. बौबगोळयांचा आवाज फार मोठा होत असे.
 (देशपांडे, 1989, पा. 186)
222. तिथून थेट दादरपर्यंत ट्रॅमगाडया धावू लागणार होत्या.
 (काळे, 1989, पा. 34)
223. शिपाई गेला आणि स्वस्त धान्य दुकानचा नवा सेल्समन कीर्दबुक, स्टॉकबुक, व्हावचर्स वग्रे घेवून आला.
 (मुलांठ, 1989, पा. 82)
224. अनेक शहरांना जोडणारे रेल्वेमार्ग या ठिकाणी आहेत.
 (कौलखेडकर, 1992, पा. 23)
225. वास्तविक गव्हमेंट या इलेक्ट्रिकल वस्तू इंपोर्ट करून मोनॉपलीनं विकतं आहे, पण मधल्यामध्ये किंमती वाढवून चिकार फायदा उठवतयं", प्रमोद म्हणाला. "हा कसला सोशलिझम ?"
 (सारंग, 1983, पा. 25)

226. अहो, नुसती साखरच नाही, गहू, तांदूळ, सणासुदीला डालडा यांचसुधा ब्लैंक चालत. (मुलाटे, 1989, पा. 69)
227. मनावरचा दीर्घ ताण सैलावल्यानं मोकळं रिलैंक्स्ड वाटत होतं. (सारंग, 1983, पा. 171)
228. अर्थातच चौकशा सुरु होणार म्हणून बंडरगाउंड झालो. (मान, 1980, पा. 132)
229. "यू नो," मारिया म्हणाली, "आता तुझ्या टाईपरायटरविषयी ठाऊक झालं आहे, तेव्हा मी तुला ब्लैंकमेल करू शकते!" (सारंग, 1983, पा. 65)
230. पण आता बरंचसं रेग्युलराईज करून घेतलय मी. (मुलाटे, 1989, पा. 76)
231. "पण मोठी गाडी असली की असं तो-यात जाता येतं !" झरकन ओवरटेक करून सुसाट निघून गेलेल्या एका मर्सेडिसकडे आंगठा उडवून प्रमोद म्हणाला. (सारंग, 1983, पा. 121)
232. प्रमोद म्हणाला, "विमान उशिरा आलं म्हटल शॉवर घेऊन मग फोन करू". (सारंग, 1983, पा. 1)
233. प्रमोदला लगेच जाणवलं की आपण स्वतःला 'सुपीरियर' समजतोय. (सारंग, 1983, पा. 37)
234. 'अंडरडेव्हलप्ड देशातल्या हॉस्पिटलात येऊन पडणं भयानक. भरवशाची मेडिकल सर्व्हीस मिळणंही मुष्किल होऊन बसायचं'. (सारंग, 1983, पा. 49)
235. 'मुलगा झाला, लकीय साला. आता येऊ दे जोरदार पार्टी उकळू'. (मुलाटे, 1989, पा. 99)
236. "शेक्सपिअर केव्हाही चांगला !" प्रमोदनं म्हटलं, "भाषा थोडी अडचणीची वाटली तरी शेक्सपिअर सर्व ठिकाणी सर्व प्रकारच्या ऑडियन्सेसना अपील होतो. (सारंग, 1983, पा. 71)

237. आम्हाला सगळा स्टडी केला पाहिजे.
 (पाठरे, 1989, पा. 133)
238. मुलांच्या गाण – लेझीमच्या रिहर्सल जोरात चालत्यात.
 (पाठरे, 1989, पा. 136)
239. खराडेसरांनी सर्व घटनांच तपशीलवार टिपण केलं. काही फोटोही टिपले.
 (पाठरे, 1989, पा.)
240. "असा तो नुकताच एम.ए.ला फर्स्टवलास आला होता".
 (नेमाडे, 1977/1898, पा. 21)
241. "मग तुम्ही कहयाला हैत निस्तेच डायरेक्टर का फायरेक्टर?"
 (मुलाटे, 1989, पा. 5)
242. "बसा हो, आपला सगळा खेडयावरचा कारभार आहे. मॅनर्सिनर्स पाळायचे नाहीत आपण".
 (नेमाडे, 1977/1898, पा. 6)
243. "सुटपैंट टायबीय समदं कस झेंक".
 (पाठरे, 1989, पा. 97)
244. सुपरवायझर, बैंक इन्स्पेक्टर ऑफीटर दौऱ्यावर आले की आम्ही पार्टीफिर्टीची निदान व्यवस्था केली पाहिजे.
 (मुलाटे, 1989, पा. 94)
245. ती इतकी छोटी दिसायची, की तिच्यातनं स्टैंडबिंड कांही दिसायचं नाही.
 (अवचट, 1986, पा. 40)
246. सुनंदा त्याला तपासून एकसरे बिक्सरे असल्या तपासण्या करून घ्यायला सांगेल.
 (अवचट, 1986, पा. 40)
247. "सरबिर काही नाही इथं !"
 (अवचट, 1986, पा. 21)

WORDS SHOWING SEMANTIC CHANGES

248. "आम्ही आशियन नेटिव्ह लोक हे जे काय खातो त्यास पान म्हणतात."
 (डांगे, 1991, पा. 130)
249. पण माझा अंदाज चुकिचा होता. मधाशि तिच्या चेहऱ्यावरचे खेळकर, अल्लड भाव हे निश्चलस ऑफटींग होते. खरे तर कुठेतरी एकदे स्वतःला कोङून घ्यावे अन् मुसमुसून रडावे अशी तिव्र भावना
 (डांगे, 1991, पा. 134)
250. पतंग्या नुसता लुब्या नव्हता, तर खव्याही होता शाळा जेमतेम शिकला तिथंही कौपी कर, पेपर फोड, दंगा करण्या मुलांच्या चुगल्या कर असले धंदे.
 (गोखले, 1988, पा. 106)
251. मी तेवढयापुरता अन तेवढयासाठीच नव्हस. तरी असल्या गर्द रोमेटिक वेळी बाहुलीचे तडा देणारे प्रकरण टाळावे म्हणून बायकोला एक जोक-कम गोष्ट सांगायला सुरुवात केली.
 (डांगे, 1991, पा. 137)
252. सिनेमाच्या गोष्टींवर परत घरी येताना क्रिटीकल चर्चासुदृधा-पड्यावरचं जुजबी प्रेमबीम, तिळतिळ तुटणं, भपंक रोमेटिक मिठ्या
 (डांगे, 1991, पा. 135)
253. "हे गृहस्थ स्वतःच बैंकवर्ड क्लासचे होते".
 (पाठार, 1989, पा. 126)
254. "पार्टीच्या वेळी ड्रिक्सही घेते"
 (काळे, 1986, पा. 123)
255. सध्या लंडनमध्ये सेक्स प्लेज अतिशय घोकाळले आहेत.
 (देशपांडे, 1975, पा. 64)
256. त्या गल्ल्यांतून सेक्स फिल्मस, ब्ल्यू फिल्मस दाखविणारी लहानलहान दुकाने ओळीने लागून आहेत.
 (देशपांडे, 1975, पा. 60)

257. "मायला मी बी त्यांच्या भैनीवरती रेप व्हरतो".
 (पाठरे, 1989, पा. 46)
258. बायको कशी काय आहे इथपासून ते फर्स्टनाईट झाली का नाही ? इथंपर्यंत त्याला विचारलं.
 (मुलाटे, 1989, पा. 35)
259. "आता आठ वाजता होपची डॉ.स्वानसनकडे अंबॉर्झन करण्यासाठी अपॉइंटमेंट होती".
 (काळे, 1986, पा. 79)
260. "तू प्लॅन केली होतीस प्रेग्नेंसी ?"
 (काळे 1986, पा. 78)
261. "हो माझा बोयफ्रेंड म्हणतो, प्रेग्नंट झालीस म्हणजे आपण लग्न करु".
 (काळे, 1986, पा.)
262. "कल्याणरावाच्या सुप्रसिद्ध मळयातली टूमदार बंगली ".
 (पाठरे, 1989, पा. 36)

263. त्यानंतर मी अनेक "मास्टरपिसेस" पाहिली.
 (देशपांडे, 1989, पा. 224)
264. जसजस खणत जाऊ, तसतसा भितिना व्हाइट-वॉश देत गेल पाहिजे.
 (बर्व, 1981, पा. 39)
265. रस्त्यातून येणाऱ्या जाणाऱ्या म्हाताऱ्यांना फलांग किसेस पाठवायची.
 (देशपांडे, 1975, पा. 28)
266. गडीनं रस्त्यातच उतरवलं होतं. पिकपशेड वगैरे काहीही नव्हतं.
 (गाने, 1980, पा. 145)
267. "एखादया चांगल्या पिकनिक स्पॉटवर तरी जायला हवं होतं".
 (सारंग, 1983, पा. 58)
268. हाँगकाँगमधील लोक जेवण मुख्यतः फास्टफूड मध्ये घेत असल्याचे आठवले.
 (कौलखेडकर, 1992, पा. 90)
269. प्रत्येक गावांत फेंडशिप शॉप्स म्हणून नोठी डिपार्टमेंटल स्टोअर्स आहेत.
 (कौलखेडकर, 1992, पा. 90)
270.दोन तीन तासांची मीटिंग आणि उरलेला वेळ विंडाशोपिंग ...
 (काळे, 1986, पा.)
271. त्यातून पुन्हा बांय-फ्रेंड आणि गर्ल-फ्रेंड हे एक मला अजूनही न उमगलेले कोडे आहे.
 (देशपांडे, 1989, पा. 75)
272. एक औषधाच्या कंपनीत काम करणारे गाई, मी आणि त्या लौडलेडीची मुलगी.
 (देशपांडे, 1989, पा. 142)

273. "हे अरडू निट झाल्यानंतर देवीकाराणीनं कपडे केले".
(गोखले, 1984, पा. 34)
274. "देविकाराणी, तुम्ही बॉब का करत नाही".
(गोखले, 1984, पा. 40)
